Año IV — No. 1 Ianuarie 1952

ROMANIA

Foaie romaneascá independentá

Buenos Aires 16 Páginas: 1 peso

Tot ce-i romanesc e al nostru!

NU este bucurie mai fecundá pentru un gazetar decát de a simti cá nu scrie in desert. Avem norocul, cei dela ROMANIA, sa incercám aceastá senzatie.

Desi mai putin stráluciti decat confratii dela INDREPTAR, mai putin documentati ca PATRIA, mai putin oficiosi ca ROMANUL sau ca NATION ROUMAINE, mai putin nationalisti ca VESTITORUL sau INSEMNARI, mai putin amari ca VATRA, mai putin sumari ca BIRE si, din pácate, mai putini violenti ca bátáioasa CHEMARE, am reusit —in trei ani de existentá neintreruptá— sa adunám in jurul gazetei noastre un grup constant de cititori.

Am spus cititori si nu: prieteni, pentrucá multi din ce ce ne fac cinstea sá ne urmáreascá, n'au fost si nu sunt de acord cu noi. Si n'au pierdut ocazia de-a ne-o manifesta. Gásim tocmai in aceastá colaborare cu cititorii, multi incomozi, stimulentul cel mai activ al scrisului nostru.

Pentrucá totusi masochismul nu este "notre fort" si cá dictonul teutonic "multi dusmani, multa onoare" nu-i valabil decat páná la un punct, urmárim in coloanele ROMANIEI mai degrabá sá obtinem adeziunea cititorului, decát sa-i provocám revolta si sá-i alimentám spiritul de contradictie, asa de inflamabil dealtfel la Románi.

Deaceia, in pragul celui de al patrulea an in care, cu acest numár, pásim, fie-ne ingáduit sa rezumám incá odatá ratiunea existentei noastre si scopul ultim al efortului ce-l depunem.

Ni s'a reprosat —pentrucá, slavá Domnului, primim mai des reprosuri decát elogii— "linia sinuoasa" a antipatiilor si simpatiilor noastre. Cum putem, de-o pilda, ataca cu atáta inversunare Comitetul dlor Visoianu si Cretianu, si totusi rámáne profund monarhici, atasati cu fidelitate (dar fárá ostentatie) de simbolul pe care-l prezintá Regele, stiut fiind cá incriminatul Comitet nu-si poate duce zilele decát numai prin inalta vointá regalá? Cum putem ataca fárá rezerve (si cu o insistentá demná de o treabá mai bunä), actul dela 23 August si, in acelasi timp, sprijini actiunea Ligii, unde se gasesc atátia dintre cei ce si astázi incá preamáresc intempestivul "armistitiu"? Cum putem sá ne exprimám admiratia sincerá pentru dnii Grigore Gafencu, Gen. Ion Gheorghe sau Romul Boilá, fárá a profesa, simultan si simetric, dispret si aversiune impotriva dlor Horia Sima, Ilie Garneatsá sau Horia Grigorescu, huliti deavalma de cátre cei dintái? Cum, cánd ni se intamplá sa ne ocupám de activitatea nationalistilor, nu ne incremeneste mai degrabá mána pe toc, dacát sá comitem insignul ultraj de a cita indistinct, adesea in aceiasi fraza, frati asa de diametral opusi cum sunt legionarii ordodocsi si ceilalti? Cum, in sfársit, cánd márturisim pentru nationalisti o simpatie tot asa de vie ca si pentru dl General Radescu sau pentru "democrati", ne ingáduim —strigátoare erezie— sa revendicám ca fiind ai nostri si ca trebuind sa fie reintegrati in comunitatea románeasca pe evreii români?

(Urmeazá Pag. 2)

LA MULTI ANI!

Cu ocazia Anului Nou redactorii ROMANIEI Alexandru Fráncu si J. N. Manzatti exprimá respectuoase urári de bine, de fericire si de prosperitate

Excelentei Sale dlui General JUAN D. PERON, Presedintele Republicei Argentine si dignisimei sale sotii Doamna EVA PERON

MM. LL. REGELUI MIHAI I SI REGINEI ANA AI ROMANIEI

Dlui Gen. N. Radescu, Presedintele Ligii Romanilor Liberi

Dlui Paul Mihail, Presedintele Asociatiei Romanilor Liberi din Argentina

Dlui C. Vállimarescu, Delegatul Comitetului National

Capilor Bisericii Române in Argentina, P. C. L. Preotii Dan, Russu si Raileanu

tuturor confratilor aflati in exil

precum si tuturor cititorilor si prietenilor "ROMANIEI"

Adresám deasemeni salutul nostru plin de emotie celor ce, in Tará, luptá si suferá zi de zi impotriva ocupantului.

Cu ajutorul lui Dumnezeu cauza dreptátii va invinge si jugul spurcat care sugruma neamul se va sfárámá.

Mensaje Presidencial

"En estos últimos minutos del año que termina quiero tender la mano cordial de mi saludo a todos los hombres y mujeres que se encuentran esta noche bajo el cielo de nuestra Patria, y a todos los argentinos que, lejos de esta tierra, la añoran con el cariño de los buenos hijos.

Quiero que el año nuevo nos encuentre a todos espiritualmente unidos en una inquebrantable voluntad de justicia, de libertad y de soberanía.

En los tiempos que corren el destino de cada uno de los hombres está ligado al destino común.

Los sueños y las esperanzas que individualmente nos formulamos acaso en esta noche, sólo se realizarán en función de los planes y propósitos que guíen la marcha de la comunidad.

Las naciones, que antes eran simples y rígidas, pero frías estructuras orgánicas, adquieren progresivamente el carácter de inmensas familias humanas.

Los pueblos ya no son, como antaño, una turba de hombres sobre cuyo dolor y cuyo sacrificio los gobiernos construían la felicidad de los privilegiados con el pretexto de hacer la grandeza nacional.

Ahora, el destino de la Nación es el destino de todos. El viejo concepto ideal pero abstracto de la Patria ha sido odestruído por el nuevo concepto de la Patria viva cuyos límites coinciden con el número de sus hijos... con la dimensión exacta de su pueblo.

BILANT

INCA un an in pribegie.

Sunt atát de dense evenimentele in lume, incát uneori o singurá zi de astázi reprezintá din punct de vedere al intámplarilor, recolta unui an de altá datá. E suficient sá deschizi un ziar, pentru a vedea cá in aceiasi zi s'au dat lupte in Coreea, s'au ciocnit trupele engleze cu politia egiptianá la Suez, s'a produs o noua explozie atomicá, a dejunat Cancelarul Adenauer cu Suveranii Marei Britanii, sau a suris dl Visinschy la Paris.

Efervescenta omenirii a devenit un fapt la ordinea zilei. Linistea a murit. Din punct de vedere european, pe vremuri doar Peninsula Balcanicá reprezenta endemica stare vulcanicá. Iar pentru restul lumii, America de sud era centrul nervos al omenirii.

Astázi intreg pámántul s'a transformat intr'un imens depozit de dinamitá, ce nu asteaptá decát scánteia explozorului, spre a sári in aer.

Si totusi acolo, unde pe vremuri máruntele probleme teritoriale, alimentate pe ránd de marile puteri, agitau opinia publicá sau provocau din cánd in cánd rásboaie de o lunà, acolo in Peninsula Balcanicá s'a asternut o liniste infiorátoare. Ca o imensá piatrá de mormánt, Sovietele au rásturant peste sufete si amintiri, peste viatá, aspiratii si frenezie, povara unei nopti fárá sfársit.

Din toata lumea vin vesti bune sau rele, se ciocnesc interese, se destramá regimuri, se prábusesc sau renasc aliante. Numai din România nu vine nici o veste mare, nu se aude nimic, si mai ales nu se schimbá nimic. Oare ce prefaceri de seamá s'au petrecut in tara noastrá datoritá interventiei Natiunilor Unite in decursul anului 1951? Cáti bolsevici plecat-au din România, cáte libertati au fost redobándite, cáte sperante au reinviat. Intrám in al optulea an de ocupatie sovieticá, in ciuda pácii semnate, in ciuda despágubirilor plátite insutit cotropitorului, cu toate garantiile acordate de marile puteri. S'a scurs incá un an, precum se scurge sángele din vinele táiate.

Pentru calendar, un an inseamná 365 de file rupte sau intoarse. Pentru cetáteanul liber, un an reprezintá patru anotimpuri distincte, cu pooezia sau farmecul lor. Pentru cei din Tará, un an inseamná milioane de clipe, din care fiecare e durere, chin si moarte.

Iatá bilantul, acum cánd incepem un nou an de "pace", sub semnul surisului dlui Visinschy, afisat la Societatea Natiunilor din Paris.

J. N. MANZATTI

Tot ce-i Romanesc

(URMARE)

Cu colectia ROMANIEI in máná acesti cititori, punándu-ne pe douá coloane, ne infundá cu propriul nostru scris. Fárá dificultate (cred ei) ne dovedesc ca "nu avem linie". Si zámbesc triumfator, imaginándu-ne desorientati cánd ne vedem incoltiti simultan (dar, fireste, de acuzatori distincti) si denuntati de a fi cánd democrati (rusine!), cánd fascisti (huideo!); cánd gafenco-rádescieni, cánd legionari; cand nationalisti intransigenti, cand filosemiti fárá noima; cánd emuli ai marelui Iuliu Maniu, cánd detractori ai tristelor rámásite national-tárániste, etc., etc.

Contradictii? Lipsá de "linie"? Excesivá flexibilitate, dupa nevoile momentului?

NICI DE CUM

Acuzatiile ce ni se aduc ne-ar impresiona, dacá ar fi intemeiate. Nu au insa fundament. Si, deci, nu-si nimeresc tinta. Am cádea sub táisul lor, dacá ne-am fi afirmat o anumitá linie politicá exclusiva —liberalá, táránistá, legionará sau filo-semitá— pe care, prin frecventele noastre devieri dela presupusul traseu, am fi nesocotit-o. Niciodat insa nu ne-am recunoscut vreo afiliere politica. Niciodatá, in coloanele ROMANIEI, nu am pretins a fi reprezentantii vre unei nuante partidare.

Cei care, acum trei ani, am chiemat la viatá aceastá gazetá, veneam din puncte cardinale politice dacá nu opuse, in tot cazul hotarit distincte. Ne-am legat sá uitám, in actiunea noastrá gazetareascá, orice antecedent politic personal si sá reducem la tácere reminescentele din trecutul nostru partizan.

Orice cititor al ROMANIEI va trebui sá recunoascá veracitatea afirmatiilor noastre: am fost si suntem independenti. De orice partid, de orice grupare, de orice miscare.

Iatá dece "inconesventele" noastre n'au fost decát aparente. Ele nu constituiau decat aspectul fragmentar, exprimat periodic (in ritmul periodicitatii cu care apare o gazeta de exil) a unei atitudini totale, constante, unitare. Evident, aceastá atitudine nu avea in fiecare clipá nici ocazia, nici rostul de a se manifesta.

Atitudinea noastrá —ilustratá explicit si implicit dela chiar primul numár al ROMANIEI— se poate rezuma in formula scurtá care, pentru a fi vag maurrasianá, nu este mai putin autentic romaneascá: TOT CEIACE ESTE ROMANESC, E AL NOSTRU!

Dela inceput ROMANIA a imbrátisat intr'o egalá admiratie, intr' un egal elan de simpatie, intr'o egalá dragoste, toate elementele care —in planul rezistentei noastre— au manifestat prezentá lor activá sau si-au afirmat intentia neindoelnicá de a actiona.

Iatá dece, in imbratisarea noastrá romaneascá, necunoscatoare de ierarhii si dispretuitoare de protocol (cánd iti arde casa, preseantsele dispar) cuprindem laolaltá —cu democratica nivelare pe care a adus-o exilul— si pe Majestatea Sa Regele si pe Pamfil Seicaru; si pe militarii Nicolae Rádescu, Ion Gheorghe sau Dan Ivanovici, ca si pe "civilii" Mircea Eliade, George Racoveanu sau Grigore Gafencu; si pe liberalo-tsaranisto-socialisti, ca si pe legionari; si pe nationalistii de toate nuantele, ca si pe evreii care se recunosc ca apartinánd comunnitátii románesti; si pe ortodocsi ca si pe catolici; si pe cei destepti si multi, ca si pe cei prosti si putini.

In privinta aceasta suntem si rámánem "totalitari": vom reclama ca fiind demn de pretuirea noastra TOT ceiace este románesc. Si románesc este astázi tot ceiace contribuie la eliberarea Tárii, la izgonirea dusmanului si la repunerea neamului in drepturile sale.

ROMANIA

Director: Al. Fráncu

Redactor: J. N. Manzatti

Adresa:

CASILLA CORREO 1279

Buenos Aires

Romania d-lui Economu spune: Absent!

DE patru-cinci ani de cánd ne observám unii pe altii, putem spune cu putine sanse de a ne insela, cine lucrează intr'adevár pentru Tará, din dragoste pentru pámántul românesc si pentru fratii rámasi sub Rusi si cine se agitá numai incidental, cánd se simte observat, cánd este vorba de a obtine o magistratură, in care, evident, e dispus sá facá totul pentru a se lustrui pe sine, pentru a se pune in evidentá si pentru a-si prepara dosarul de "activitate", in vederea postului de ministru sau ambasador pe care, incá de pe acum, si-l prepará.

Stiam cá la Rio, cu exceptia unui pumn de tineri ce se agitau dezinteresat dar fárá coordonare, România nu era reprezentatá decát printr'un singur patiot, om activ si cu tragere de inimá, care prin articole publicate in presa brazilianá, prin conferinte, prin alocutiuni radiofonice, prin interventii personale pe lángá autoritatile braziliene si, in fine, prin publicarea unui buletin roneotipat, pe care de trei ani de zile il primim la redactie, a fácut de unul singur mai mult decát o ambasadá sau un comitet oficial. Acest om era Lt. Colonelul Eduard Ressel.

Nu am fost deci cátusi de putin surprinsi cánd, trebuind sá se numeasca la Rio un delegat oficial al Comitetului, alegerea nu a cázut, PENTRUCA NU PUTEA SA CADA, asupra persoanei dlui Ressel, ACESTA FIIND UN OM ACTIV, PREPARAT SI DESTOINIC,

Intr'adevár, Comitetul, cáutánd bine, a gásit petec pe másura saculuí si l-a numit Delegat oficial pe dl fost Comandor Economu.

Nu am avut plácerea sá-l cunoastem personal. Despre dansul nu avem decát douá feluri de informatii, ambele din surse sigure. O primá serie se referá la activitatea dumisale in timpul rásboiului, alta la actuala dumisale activitate.

In timpul rásboiului, unde este locul unui ofiter activ de marinâ? Evident, intr'o misiune diplomatică. Astfel dl Economu a reprezentat, ca atasat naval, România dlui.

Antonescu in Turcia. Cum insa dorul de fapte de arme il rodea, ca pe orice ofiter activ pus la naftalinâ, a incercat din toate puterile sa-si dea obolul. Urmárind deci foarte de aproape deplasarile maruntei noastre flote, care, cu cáteva amáráte bárci ce se voiau vase de rásboiu proteja cum putea, in permanent pericol de scufundare, convoiele de transporturi de trupe ce mergeau sá despresoare Sevastopolul, dl Comandor al Flotei Regale Romane, numit atasat naval de guvernul Maresalului Antonescu, se indeltnicea —DUPA CUM SINGUR SE LAUDA— cu transmiterea de informatii navale... Englezilor, care le retrans-

miteau imediat, cum era si normal, aliatului sovietic.

Comitetul dela Washington nu-si alege la intamplare del egatii. Aceastá faptá de arme a dlui Comandor era menita in mod desoebit a-i sublinia meritele si a-l indica alegerii.

In ceiade priveste activitatea dsale la Rio, dl. Economu, se ocupá cu toata rávna de brutarie. Faptul ni se pare onorabil. Brutariile din Rio insá absorb in intregime activitatea brutarului. Iata dece dl. Economu, decánd a intrat in onesta corporatie a panificatorilor, nu a mai putut sá consacre trebuirilor románesti nu numai nici un ajutor bánesc (asta cam este apanajul marilor industriasi), dar nici o fránturá de timp. Ceiace iarasi nu constituie un pácat, dar, dupa cum puteam sa ne asteptám, cea mai serioasa calificare pentru a fi numit delegat al Comitetului.

Iatá dece dl. Lt. Col. Ressel, care nici nu trádase Tara si care, in mod ridicol, in loc sá se ocupe de vreun comert sau industrie, se indeltnicea cu toata rávna de chestiunile obstesti, nu putea sá fie numit delegat.

Ne-am felicitat sincer de strimba alegere a Comitetului: numirea unui om activ si de onoare ne-ar fi pus la grea incercare, ne-ar fi dezorientat.

Desi aceste detalii ne erau cunoscute, nu am crezut necesar sa le dam publicitátii, atáta vreme cát dl. Comandor Delegat isi vedea mai de parte de brutarie, lásánd trebuirle románesti in aceiasi totalá si absolutá ignorare ca si mai'nainte. Intr'adevár, unde am ajunge dacá am sta sá publicám toate mizeriile pe care le stim despre asa zisele noastre personalitáti? Mi siunea unei gazete nu este sá denunte ticálosiile trecute, ci sá impiedice repetarea lor in prezent.

L-am fi lasat deci si pe dl Economu sa-si numere mai departe cornurile si colacii. dacá nu s'ar fi crezut autorizat sá intreprindá o actiune pe cát de intempestivá, pe atáta de riscatá. Pentru propria dumisale persoana.

Iatá despre ce este vorba. In cursul lunei Oct. trecut a avut loc la Rio primul Congres al Uniunii Latine. Cititorii nostri isi amintesc de aprecierile elogioase pe care, cu aceasta ocazie, le-am facut despre activitatea reprezentantului román, dl. Min. C. Vallimarescu.

Pe dnii Comandor Economu si Lt. Col. Ressel ne-am multumit sá-i citám cu simpatie, asa cum facem in aceste coloane oridecáte ori se tratează de o manifestatie utilá neamului.

Procedam insa in nestiintá de cauzá.

(Urmeaza Pag. 4)

Absent!

(URMARE)

Primim intr'adevár, din partea cercului cultural ANDREI MURESEANU din Rio, o relatare care aruncá asupra activitátii dlui Comandor o luminá crudá.

Dar mai bine sá lásám cuvántul insusi cercului ANDREI MURESANU:

Cu o zi inainte de deschiderea Congresului, am lasat la domiciliul D-lui Economu 70 de exemplare din memoriul nostru. In cursul aceleiasi zile, l-am vizitat din nou pe D-l Economu, care, spre surprinderea noastrá, ne-a spus cá incá nu cetise memoriul, dar cá nu poate sá-l impartá congresistilor, pentrucá... "nu tine seamá de protocol" (!), incepánd direct cu cuvintele "Messieurs les Délégués". La insistentele noastre de a face abstractie de acest formalism, D-l Economu a dáugat cá, in afará de primul argument, faptul cá memoriul se cheamá "La Roumanie dit: Present!", face imposibilá ráspándirea, dat fiind cá Románia nu a fost invitatá sá ia parte, ci numai o comisie de observatori, in care D-Sa reprezintá Comitetul dela Washington! Insistánd in rugámintea noastrá de a impárti Memoriul, D-l Ion Economu a ráspuns cá are destul material si cá nu poate veni si cu alte lucruri, in afará de cele ce ii sosiserá dela Washington. La despártire ne-a spus cá putem incerca sá impártim noi insine memoriul in calitate de ziaristi, dar cá se indoieste cá vom reusi.

In ziua de 16 Octombrie, D-l Dr. Faust Brádescu, delegatul Cercului Cultural ANDREI MURESIANU, s'a presentat la Ministerul de Externe din Rio, in sala in care avea sá inceapá lucrárile efective ale Congresului si dupá ce a luat contact cu un functionar brazilian pe care l-a intrebat cum ar putea distribui Memoriul, a inceput sá punú pe masa fiecárui delegat cáte un exemplar, dupá cum ii indicase functionarul.

La un moment dat a intrat in sálá D-l Economu care a intrebat pe D-l Brádescu in ce calitate imparte acest Memoriu. D-l Brádescu i-a ráspuns cá in calitatea D-Sale de exilat román. D-l Economu s'a indepártat, ducándu-se sá intálneascá pe D-l Locot-Col. Eduard Ressel, Secretar al Comitetului Brazilian al Crucii Rosii pentru ajutorarea României, care fácea deasemenea parte dintre observatorii români. Acesta a cerut presedintelui sesiunei sá impiedece ráspándirea Memoriului. Presedintele, adresándu-se D-lui Brádescu l-a intrebat deasemenea in ce calitate imparte acest Memoriu. "In calitate de exilat román" a ráspuns D-l Brádescu. A urmat o discutie aprinsá, la sfársitul careia Presedintele Seziunei a invitat pe D-l Brádescu sá retragá imediat exemplarele distribuite. D-l Dr. F. Brádescu i-a ráspuns cá nu poate face aceasta, dar dacá D-l Presedinte doreste sá punú oamenii de serviciu sá le strángá, dánsul nu se poate opune. Presedintele n'a mai spus nimic, s'a reintors la tribuna de unde coboráse pentru a discuta cu D-l Brádescu si netrimetánd pe nimeni pentru a retrage exemplarele distribuite pe mese, a intrat in executarea ordinei de zi.

In acest moment insá, D-nii Comandor Ior Economu si Locot-Col. Eduard Ressel, s'au indreptat spre mesele diferitelor delegatii streine ridicánd personal exemplarele Memoriului, care nu fuseserá incá ridicate de delegati.

Indignat de atitudinea acestor doi observatori români, D-l Dr. Faust Brádescu li s'a adresat amintindu-le cá intr'o zi vor da socotealá in fata poporului román de aceastá atitudine, accentuánd cá felul lor de a se comporta fatá de Memoriul Cercului Cultural ANDREI MURESIANU este cu totul anti-románesc. La aceasta, D-l Lt-Col. Eduard Ressel a amenintat pe D-l Faust Brádescu cá va chema politia ca sá fie dat afará din salá. Spre sfársitul discutiei i s'a adresat cu vorbele: "V'ati gásit mai destepti decát noi. Si apoi cum vá puteti inchipui cá putem impárti un Memoriu in care vorbiti ráu de Turci, de Unguri si de Polonezi!" (Aliniatul incriminat este urmátorul: "Et pourtant, en dehors de tout miracle, ce qui a sauvé le peuple roumain de l'anéantissement, une des causes de son indestructible résistance au cours des siécles a la poussée imp.rialiste des Russes, des Turcs, des Polonais et des Magyars, a été justement sa romanité").

*

Cititorii vor judeca singuri.

A. F.

Mesagiul Presedintelui Peron

"In aceste ultime minute ale anului ce se terminá, doresc sá intind o máná cordialá si sá salut pe toti barbatii si femeile cari se aflá in aceastá noapte sub cerul patriei noastre, si pe toti Argentinienii cari, departe de acest pámánt, il doresc cu dragostea bunilor fii.

As vrea ca anul nou sá ne gáseascá pe toti uniti spiritualmente intr'o neclinitá vointá de justitie, libertate si independentá.

In timpurile ce le tráim, destinul fiecárui om este legat de destinul comun. Visele si sperantele pe care fiecare le formulám in aceastá noapte, pot fi realizate numai in functiune de planurile ce cáláuzesc mersul comunitátii.

Natiunile, care pe vremuri erau simple si rigide, dar cu reci structuri organice, isi insusesc progresiv caracterul unor imense familii umane.

Acum popoarele nu mai sunt ca pe vremuri, o ceatá de oameni pe a cáror dureri si sacrificii guvernele construiau fericirea privilegiatilor, sub pretext cá fac máretie nationalá.

Acum, destinul Natiunii este destinul tuturor. Vechiul, dar abstractul concept ideal despre Patrie a fost distrus de noul concept al Patriei vii, ale cárei limite coincid cu numárul fiilor sái, cu dimensiunea exactá a poporului sáu".

*

Biserica din Canning

AM citit cu multá atentie CURIERUL CRESTIN Nr. 1, buletinul Bisericii Române Unite din Buenos Aires. In zadar am cáutat in cele peste 50 de pagini, un cuvánt despre activitatea insási a Bisericii. Am gásit in schimb elogii (meritate) la adresa A.S.R. Domnita Ileana, inalta protectoare a Bisericii, la adresa dlui Grigore Manoilescu, care a avut initiativa infiintarii acestei biserici, la adresa, in sfársit, a diversilor sustinátori si prieteni ai sfantului lácas, in frunte cu dnii Marchis, Zainea, Luca, Fleseriu, V. Horia, Bochis, Bria, etc.

Domnita Ileana, Pár. Dan si Al. Fráncu.

Cum se poate oare ca fatá de o asemenea desfasurare intensa de initiative, bune vointe si ajutoare din partea enoriasilor, preotii insisi sá fi ráspuns asa de putin? Aceasta se poate numai din modestia redactorilor CURIERULUI CRESTIN care au reprodus incomplet, si deci infidel, realizarile Bisericii din Canning.

Biserica din Canning este in primul ránd realizarea unui om. Fiene ingáduit sá o spunem cu tot respectul cuvenit: nici sfánta binecuvántare papalá, nici minunatul entuziasm al Domnitei, nici neobositul spirit de initiativá al dlui Grigore Manoilescu nu ar fi dus prea departe, dacá nu ar fi avut norocul sá gáseascá in persoana preotului Dan —punct de sprijin si párghie in acelasi timp— un instrument excelent pentru intruparea lor si ducerea lor la bun sfársit.

Sosit in primávara lui 1949, Preotul Dr. Ion Dan venea precedat de o ingrijoratoare reputatie. Ingrijoratoare, pentrucá cei ce se stráduiau sá realizeze unirea coloniei noastre, trebuiau sá vadá in acest preot tánár (deci fanatic), cult (deci dogmatic), bucurándu-se de absoluta incredere a superiorilor ierarhici (deci inflexibil) mai degrabá un primejdios factor de discordie, decát un element de uniune.

Ingrijorarea (legitimá) a acestor elemente (printre care ne numáram si noi) nu a fost decát de scurtá duratá.

Ne-a fost suficient sá stam o singurá datá de vorbá cu Preotul Dan, ca sá ne dezarmeze. Tánár? Da, dar tocmai de aceia entuziast, activ, energic. Cult? Evident. Dar tocmai de aceia intelegátor, uman si iertator. Trimis cu toate intáririle Vaticanului? Desigur. Dar nu pentrucá Vaticanul urmárea —cum ni se prevestise— catecumenizarea noastrá, a ortodoxilor, ci tocmai pentrucá Vaticanul descoperise in insusirile de omenie, fráteascá dragoste, patriotism arzátor si —dece sa n'o spunem?— inteleapta diplomatie ale tánárului prelat, garantiile suficiente care sá-i asigure reusita in misiunea sa. O misiune de infrátire, o misiune pur spiritualá, o misiune de crestineascá dragoste.

Astazi, la aproape trei ani dela sosirea Preotului Dr. Dan putem sa marturisim ca a reusit pe deplin. Atat gratie propriilor merite, cat si multumita atmosferei frátesti pe care a intalnit-o la toti enoriasii (in majoritatea lor ortodoxi).

La prima liturghie romaneascá ce ne-a fost dat sá ascultám la Buenos Aires (7 Aprilie 1949) Biserica din Canning era plinà de credinciosi, ca la Pasti. De atunci, duminicá de duminicá, majoritatea Románilor (cei mai multi ortodoxi) se aduná in sánul ei. Biserica din Canning a devenit, pentru noi toti, un fragment de patrie, un colt al indepartatei Tári, unde Romanii vin ca sa se roage Domnului in limba lor, ca sa se vada, ca sa-si vorbeascá.

Dacá Preotul Dan nu ar fi reusit decát acest miracol —sá adune in jurul altarului pe Románii de toate nuantele politice si nu numai pe greco-catolici, ci si pe ortodoxi— misiunea sa ar fi fost ar-plu realizatá.

Intárit insá in curánd de prezenta Preotului Dr. Gh. Russu, tot asa de tánár, de activ, de cult si de bun Román, Párintele Dan a mers mai departe. Pástorirea sufletelor nu incepe si nu se termina la usa Bisericii.

Insufletiti de inalta colaborare a Domnitei Ileana, sprijiniti foarte eficace de majoritatea coloniei, Preotii Dan si Russu aveau sá se gaseascá in acesti trei ani de fructuoasá activitate in fruntea mai tuturor initiativelor si in inima mai tuturor realizárilor románesti dela Buenos Aires.

Se cuvine, in numele cititorilor, sá le exprimam aici, pentru fapta lor crestineascá si romaneascá, multumirile noastre cele mai vii. Ca si in trecut, Biserica este astázi scutul neamului si candela in care ideia de patrie nu va inceta niciodata sá ardá.

Cu a celasi prilej adresám salutul nostru pios si filial Bisericii Române Ortodoxe din Calle Belgrano, dela altarul cáreia noul preot, Prea Cuviosia Sa Párintele Ráileanu, duce pentru cauza romaneascá o actiune, dacá deocamdatá mai modestá, totusi tot atát de ferventá, de crestineascá si de patrioticá.

---

*

In extraordinarul turneu propagandistic desfásurat in Statele Unite, Domnita Ileana a tinut páná in prezent 21 de conferinte in centrele universitare importante. In Ianuarie isi va continua fructuoasa activitate, plecánd in Florida si California, fiind programatá la toate Universitátile respective.

Ne mirá faptul cá in afará de confratele "ROMANUL" nici o altá publicatie románeascá nu a subliniat neobicinuita activitate a eminentei ambasadoare, pe care neamul nostru a avut norocul s'o gáseascá in persoana Altetei Sale Regale, Domnita Ileana.

*

Tenorul Emil Marinescu, dupá strálucite succese obtinute recent in Italia si Belgia, a fost contractat pentru Statele Unite, unde va pleca in luna aceasta.

ANIVERSARE

Cu acest număr ROMANIA páseste in al patrulea an de existentá.

"Decanul" presei române din Argentina, lua —ideal— fiintá incá din 1947, cánd la invitatia energicá a fostului nostru director dela CURENTUL, dl Pamfil Seicaru: "Ce-astepti domle ca sa scoti o gazetá? Dacá n'o faci dumneata, cine vrei s'o facá", ráspundeam, in Noembrie 1947, cá ROMANIA era gata. Insá era gata numai pe hártie.

De-abia in toamna lui 1948 ROMANIA lua fiintá legalá, gratie impulsului entuziast si sustinut al A. S. R. Domnita Ileana, fundatoarea gazetei noastre. Timp de sase luni ilustra noastrá directoare avea nu numai sá ne asigure, in mod regulat, articolul de fond, dar si sá suporte, in intregime, cheltuielile de tipárire.

Cánd, dintr'o imperioasa exigenta a treburilor exilului, gazeta noastrá a gasit necesar sá se angajeze in cámpul polemicelor politice, Domnita Ileana, pástrandune totusi inalta si pretioasa Ei prietenie, s'a retras dela conducere.

In primii doi ani de existentá ne-am bucurat de colaborarea intensá a delicatului poet si profundului scriitor care este Vintilá Horia. Desi nu semna decat cronicele literare, Vintilá Horia a fost prezent, dela primul número al ROMANIEI in toate "bátáliile" (modeste) pe care le-am purtat. Si nu ne gandim numai la bátáliile (cum cu atáta exagerare se spune) politice, ci la acele lupte, mult mai aprige, cu indiferenta publicului, cu adunarea fondurilor, precum si la incántátorul "corp la corp" cu spalturile, cu literele de plumb, cu punerea in pagina si supravecherea, extasiatá, a tipáririi. Dacá infatisarea de astázi a ROMANIEI s'a impus si si-a asigurat o continuá acceptare din partea publicului, nu putin ii datoareaza prietenului Vintilá Horia.

Chiemat la secretariatul general a doua din revistele cele mai importante din America Latiná (DINAMICA SOCIAL si HISTONIUM), Vintilá Horia se vedea silit sá ne paraseascá in Decembrie 1950.

Rámasá numai in douá roate, ROMANIA avea sá-si ducá neintrerupt existenta gratie incomparabilului devotament al lui Nelu Manzatu, prieten extraordinar. In acelasi timp redactor, secretar, tipograf, corector, administrator, expeditor si curier, Nelu Manzatu este adeváratul suflet al gazetei noastre, fará de care vietuirea ei nu ar fi imaginabilá.

Sufletul este insá de douá feluri, spunea Aristot. Asa ca dacá ROMANIA nu ar fi pensabilá fárá "pneuma" ce i-o insufla generos tatál lui Gágá, tot asa de putin ar putea exista daca i-ar lipsi acel "animus" pe care i-l asigurá, cu nu mai putiná si mai continuá generozitate, asa cum aratám in altá parte, Dr. Stefan Toculescu.

Mi s'a facut uneori cinstea sa se afirme cá, personal, scriu din cánd in cánd articole potabile. Un confrate (tot ROMANIA, dar VIITOARE) a mers cu gentiletsa páná a ma gási inteligent. Vorba VETREI: habar n'aveam. Ei bine, cele mai multe din articolele mele care au avut darul sá placá (sau sá irite, ceiace-i tot una) sunt datorite unei sugestii a lui Stan Ionescu, cel mai sclipitor si mai inepuizabil scriitor oral pe care-l are colonia. Deasemenea cel mai informat. A nu recunoaste, cu aceasta ocazie, datoria de gratitudine pe care, dela primul numar, gazeta noastra a contractat-o fatá de dansul, ar fi nedrept.

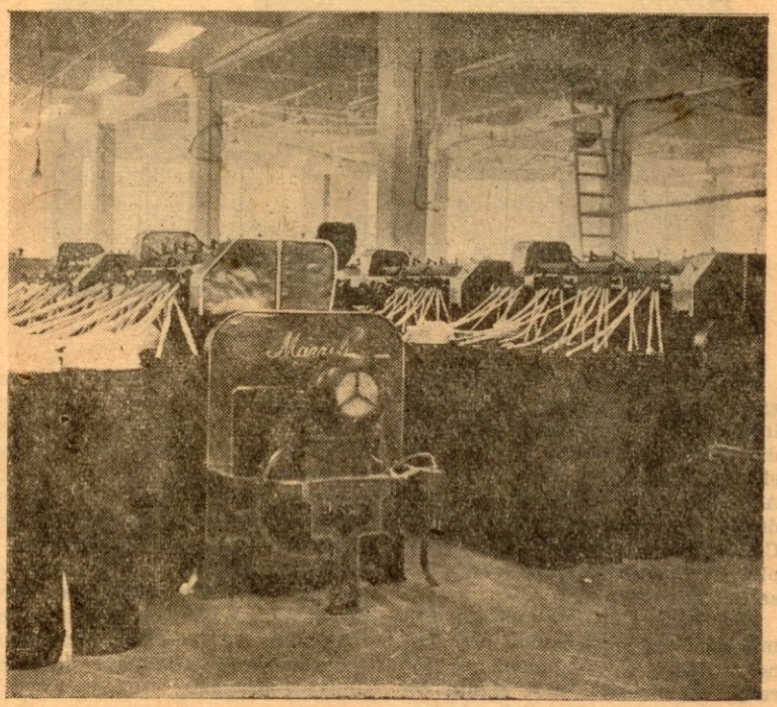

In Arvida, Canada, se aflá de trei ani un distins inginer román, dl Stefan Mitescu, fost pe vremuri director general al Contingentárii din Ministerul Economiei Nationale. Impreuná cu dna Daniela Mitescu, au desfásurat necontenit o inimoasá propagandá románeascá. Din ziarul local "Le lingot" aflám despre o conferintá a compatriotului nostru asupra "Problemelor monetare in comertul exterior" rostitá in fata economisitlor din Arvida.

Aceiasi gazetá publica un amplu articol din care desprindem ca tánárul Catalin Mitescu, fiul celor de mai sus, a obtinut o bursá care se acordá celui mai bun student al scolilor canadiene pe anul 1951-52. Románii sunt destepti!

*

Dl Dr. Nicolae Mateescu, din Montreal a fost, numit profesor de Drept la Universitatea localá.

Dr. STEFAN TOCULESCU

PE Doctorul Toculescu l-am cunoscut mai intáiu si multá vreme din auzite, din surse destul de contradictorii.

Prima veste despre dánsul am aflat-o prin 1948, dela o stráinà, Ruth Petersen, colaboratoare la o revistá pe care o scoteam pe atunci.

"Te felicit! Románcele trebuie sa fie femeile cele mai extraordinare de pe fata globului. M'am intálnit aseará cu un mare industrias román, la o receptie datá in onoarea lui de catre ministrul R. Cum nu-l cunosti? Dr. Toculescu. Tánár, interesant. Tovaráse de masá, credeam cá-mi va fi dat sá suport aride exposeuri tehnice sau, in cel mai bun caz, explicatii deja rásuflate despre haosul politic al Europei. Agreabilá surprizá: mi-a vorbit tot timpul despre femeile dela voi. Cu o insufletire, cu o veneratie, cu o delicatetá neasteptate. Acum pricep de ce scriitorii vostri (fácea aluzie la mine) sunt asa de anosti: poezia o monopolizează industriasii".

Doua, trei luni mai tárziu, primeam alta descriptie a omului. Mi-o rezuma, unul dintre intelectualii cei mai solizi ai coloniei noastre.

"L-am cunoscut pe Toculescu! E un tip fenomenal! Stii ca numi plac epitetele. In cazul de fatá insá n'am altul la indemaná, care sá-ti rezume mai bine personajul, decát: genial. Are o intuitie aproape diabolicá a conjuncturii comerciale, un fler de copoiu in descoperirea oamenilor si a filoanelor de activitate posibilá, o viziune aproape..." "Da, mi-a spus o cucoaná ca ar fi poet". "Ce poet, domle? Este omul cel mai ancorat pe pámánt. Poezie? Nici nu stie ce-i aia. Cifre, raporturi de fortá, tehnicá. Si traducerea oricárei idei in termeni de realizare industrialá, cu imediata transpunere concretá in masini, constructii, operatiuni de schimburi comerciale, etc.

In sens opus opinia unei inalte personalitáti, actionará a intreprinderilor Toculescu:

"Om de afaceri? Poate! Ceiace este insá sigur, e cá Toculescu este un visátor, mai exact, un mistic".

Nu micá mi-a fost uimirea cánd mi-a fost dat sá fac cunostiinta cu acest "mistic": era in short alb, cu torsul desgolit, si sárea pe coardá, in gimnaziul (celebru) al lui Àlejandro Trias, fost campeon uruguayan de box, la toate categoriile. "Vezi, ásta e compatriotul dtale, Dr. Toculescu. Te bate si pe dta si pe Palacio, si pe cei mai buni atleti pe care-i am acuma in antrenament: azi a fácut cinci rounduri de cáte cinci minute, in ritm de 110 pe minut. Aud?" Ce sá audá, cánd noi cestilalti de-abia ajungeam la trei de trei! "Si mi-a despicat punching-ballul".

Prima intálnire (amicalá) cu Dr. Toculescu am celebrat-o deci in ringul lui Trias, strángandu-ne mána cu mánusi de box. Duiosul poet, visátorul mistic si romanticul bard al femeii române, má gratifica la minutul al patrulea cu un uper-cut definitiv. Asigurándu-má cá-mi rámáseserá incá dinti in gurá, am considerat preferabil pentru destinele "României" si pentru ulterioara prietenie ce avea sá má apropie de Stefan Toculescu de a má declara satisfácut cu atáta.

Am iesit impreuná, el cu pas elastic, eu cu maxilarul desarticulat, dar ambii multumiti de a fi fácut, in sfársit, cunostinta.

Ar fi paradoxal sá spunem cá boxul (chiar cu mánusi) este prilejul cel mai indicat de a face cunostinta. Cum nu credem nici cá este metoda cea mai propice de a pecetlui amicitii. Dar poate fi un pretext.

Intálnindu-se in fiecare dimineata in sala de gimnastica a lui Trias, puternicul (in toate sensurile) industrias proprietar al KOPEXULUI, al TEXTILEI SUDAMERICANA, al STEPHANOTEXULUI si al TOCUTEXULUI avea sá-si descopere cu librarul-gazetar care semneazá rándurile acestea si alte afinitáti decát afectiunea pentru saltul la coardá. Afinitati, poate, de generatie.

Avem toate motivele sá credem cá dacá Toculescu nu s'ar fi náscut in 1914, ci in 1880, dacá nu ar fi luat constiinta, inca de pe bancile liceului din Giurgiu, ca Román esti prin nu drepturile conferite de Constitutie, ci prin datorile fatá de glie si fatá de fratii de acelasi sánge, dacá nu ar fi trecut prin aceiasi Universitate bucuresteaná, insufletitá de verbul unui Iorga,

(Urmare Pag. 10)

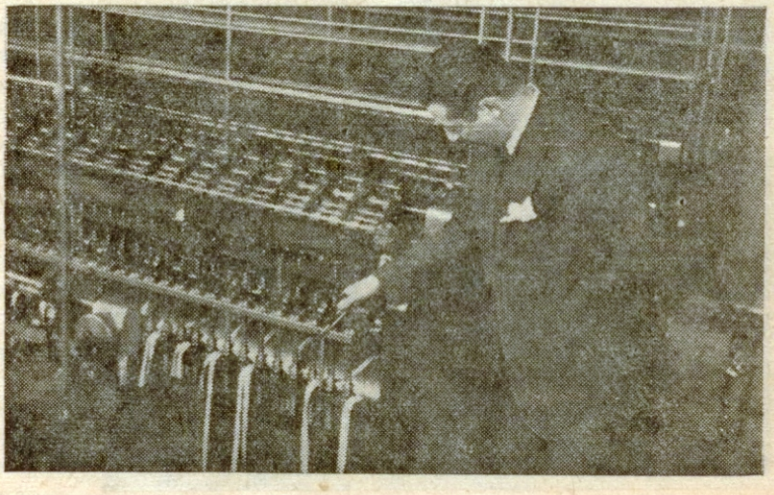

Dr. Stefan Tocules cu in Fabricá.

O Realizare Romanes

PERICOLUL bolsevic a adus prefaceri in structura economicá europeaná. Nesiguranta si permanenta amenintare de la Rásárit a determinat un curent de transferare nu numai a capitalurilor, dar chiar a intreprinderilor existente. Sunt nenumárate fabricele apusene demontate, care au luat drumul Americii. Terenul industrial aproape virgin pe care-l oferá Sud-America, abundenta materiilor prime, posibilitatile de plasament facilitate de lipsa concurentei, au facut sá infloreascá intreprinderi de toate felurile.

Argentina, cea mai evoluata tará a Americii de Sud, a intuit cu o rará viziune a realitátilor, importanta momentului economic provocat de criza europeaná. Seful Statului, Generalul Peron, cu perspectiva genialá a celor ce privesc adánc in viitor, a deschis larg portile unei tári primitoare. A acordat credite, licente, facilitáti de tot felul, cu o singurá conditie: sá se lucreze cinstit, cu respectul total al legilor nationale, cu integrarea perfectá in spiritul tárii. Setea de exploatare incercatá decenii de-arándul de consortiile stráine, s'a topit ca prin farmec odata cu incurajarea acordatá de regimul actual, in vederea constituirii unei industrii autohtone. Se merge cu pasi mari cátre o independentá industrialá a natiunii.

Románii emigrati in número apreciabil in Argentina, bucurándu-se de privilegiul perfectei egalitati de tratament cu bástinasii, au pus la indemna autoritatii argentine, valoarea lor creatoare, talentul si munca. Fara a vorbi de capacitatea de productie a marilor industriasi bucuresteni de pe vremuri, cei nou sositi, au dovedit o certá valoare constructivá, fiind tot atátea exemple de spirit creator, care desi pus in serviciul patriei adoptive, nu ne scutesc de a ne mándri la gándul ca au fost date de Români.

In centrul efortului colectiv se profileazá puternica personalitate a unui compatriot, al carui ascendent s'a impus cu vigoare tuturor cercurilor de specialitate. Este vorba de armatorul si industriasul de

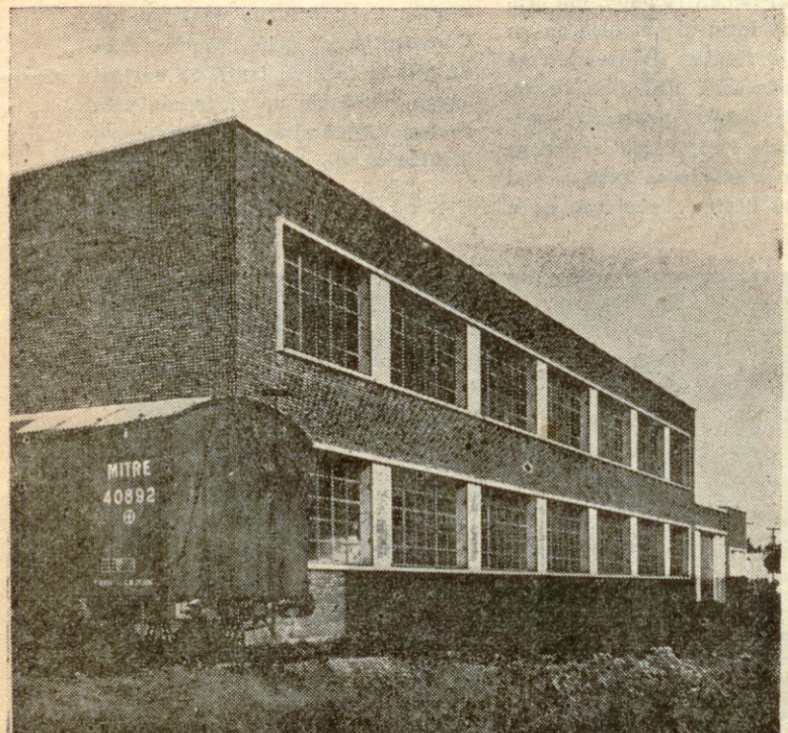

Textila Sudamericana: Vedere Frontalá.

Santierul Nouilor Constructiuni

pe vremuri, de dl Dr. Stefan Tocu-lescu.

Invingand greutatile nenumárate ale inceputului, a reusit sa dea viatá unei intreprinderi model in cámpul industriei textile. Filatura de bumbac TEXTILA SUDAMERICANA este oglinda vie a ceiace se poate realiza acolo unde existá pricepere, tenacitate si forta de a invinge orice obstacole.

La marginea capitalei, in suburbia San Martin, se aflá instalatá filatura de bumbac, reprezentánd un prim aspect in desvoltarea unei vaste industrii textile, ce va cuprinde —pe lángá filatura deja existentá— cáteva sute de rasboaie de tesut, vopsitorie, albitorie si apreturá, cu sectiile necesare de depánat si urzit.

Filatura s'a instalat initial intr' un imobil construit pe circa 2.500 metri pátrati si care ulterior a fost extins la 4.000 m. p. prin adáogirea de noi constructii. Cu absorbirea unor proprietáti private, cu ai cárei posesori tratativele sunt in curs, TEXTILA SUDAMERICANA sperá sá dispunú páná la sfársitul anului de o suprafatá de 10.000 metri pátrati de constructii, in vederea necesitátilor imediate si a viitoarei desvoltári.

Sunt instalate pana in prezent 7.000 fuse automate de tors, iar alte 8.000 vor fi montate in 1952. Este vorba de masini de ultimul tip, fabricat in 1950/1951, de mar randament putánd produce in m die 100.000 kg. fir de bumbac l nar.

Uzina fiind in curs de instalati iar o parte din forta motrice aflá du-se in drum cátre Argentina, lucrează actualmente cu puter diminuatá la vreo 300 de cai, p tere ce va spori la 1.000 cai cursul anului 1952.

Se prelucreaza bumbac indige amestecat cu bumbac peruan, a rui calitate poate fi socotitá pri tre cele mai bune. Firul obtinut prezintá ireprosabil, avánd fib lungá, resistentá, de o uniformit te aproape totalá in lungime S'a inceput deocamdata cu fab carea de fire dela Nr. 16 la 32, u mánd a se trece la producerea relor din ce in ce mai subtiri.

Fabrica este moderná subt to te aspectele. Sáli mari, aerisit bine ventilate, luminoase, prevá te cu tot ceiace tehnica moder a introdus in constructia industri lá. Se cládesc actualmente in af rá de o mare si spatioasá uzi electricá, ateliere mecanice si támplárie, spre a da posibilitate orice reparatiuni de masini si p se, sau modificári, sá se execute incinta fabricei.

S'au amenajat apoi anexe ce t de sánátatea si buna stare a pe sonalului. Un dispensar-farmaci avánd in permanenta medic si in-

anesca in Argentina

ructiuni

icat in 1950/1951, de mare
nt putánd produce in me-
000 kg. fir de bumbac lu-

fiind in curs de instalatie,
rte din forta motrice aflán-
drum către Argentina, se
actualmente cu puterea
tá la vreo 300 de cai, pu-
va spori la 1.000 cai in
anului 1952.

elucreaza bumbac indigen,
at cu bumbac peruan, a cá-
tate poate fi socotitá prin-
mai bune. Firul obtinut se
ireprosabil, avánd fibra
esistentá, de o uniformita-
ape totalá in lungime sa.
eput deocamdata cu fabri-
e fire dela Nr. 16 la 32, ur-
se trece la producerea fi-
n ce in ce mai subtiri.
ca este moderná subt toa-
ctele. Sáli mari, aerisite,
ntilate, luminoase, prevázu-
ot ceiace tehnica moderná
us in constructia industria-
ládesc actualmente in afa-
mare si spatioasá uzinä
á, ateliere mecanice si de
ie, spre a da posibilitate ca
paratiuni de masini si pie-
modificári, sá se execute in
fabricei.
amenajat apoi anexe ce tin
tatea si buna stare a per-
i. Un dispensar-farmacie,
permanenta medic si in-
firmier la dispozitie, apoi instalatii de bái, dusuri, vestiare, toate acestea completeaza in mod fericit o intreprindere moderná.

Un laborator technic pentru studiul si analiza bumbacului, determinarea lungimii fibrei si a rezistentei firului, inzestrat cu aparatura moderná, poate face fatá oricarei exigente.

Pentru anul 1952 este prevázut un personal de circa 400 lucratori care va spori in masura extinderii intreprinderii. Numárul relativ redus al personalului se datoreste totalei automatizari a fabricei.

O societate comercialá si industrialá denumitá STEPHANOTEXTIL (T. S.) S. A. are ca obiect pentru moment importul de materii prime si semifabricate textile din stráinatate, fiind destinatá a evolua intr'un viitor apropiat intr'o intreprindere similara TEXTILEI SUDAMERICANA (T. S.) S. A.

Este a doua din grupul societatilor conduse de dl Dr. Stefan Toculescu, cea de a treia fiind Societatea Anonimá KOPEX, intreprindere pentru fabricarea tuburilor flexibile izolante, necesare instalatiilor de curent electric. Patentul pe care-l detine este unic in sudul Americii. Desfacerea produselor KOPEX se face in mod provizoriu prin "Anglo Argentine General Electric".

Recent, cu prilejul unei cálátorii fácute in Peru, dl Dr. Stefan Toculescu a pus la Lima bazele societátii TOCUTEX (T. S.) S. A., ingloband astfel in circuitul de afaceri al grupului sáu o noua tará, plinä de interesante perspective.

Ceiace este important, constituind totodatá titlul de glorie al patronului, este faptul ca majoritatea din personalul de conducere intrebuintat in toate intreprinderile este románesc.

Tendinta multor consángeni e tocmai aceia de a se debarasa de ai lor. Nu este nici locul si nici cáderea noastrá de a-i judeca. Dl Dr. Toculescu si-a facut insá o datorie de onoare din promovarea la conducere a elementului románesc.

Atitudinea compatriotului nostru este intr'adevár remarcabilá. Desi ar fi putut angaja direct un personal stráin specializat, a preferat sá-si recruteze "statul-major" dintre intelectualii si tehnicienii români refugiati, pe care i-a transformat cu grijá si stradanie personalá in perfecti directori, administratori, contabili, etc.

In conducerea intreprinderilor sale lucreaza, alături de administratorul delegat Dr. Toculescu, urmatorii compatrioti: Mircea Arie, Profesor Anton Goránescu, Dr. Mihail Márculescu, Constantin Dimitriu, Ing. Const. Vitu, V. Muradian, Petre Misa, G. Dragomir-Jilava, N. Arsenie, Metzenrath, dna si Grigore Butoi, I. Wiener, I. Caloianu, etc.

Dar nu numai acesta este aspectul generoasei viziuni a proprietarului fabricelor. A ajutat de cáteori a putut si unde a putut. A incurajat initiative individuale, a sprijinit eforturi particulare, desi se gásea la inceputul unui drum spinos, desi a cunoscut etape de serioasá depresiune.

Sunt putini compatriotii din toatá lumea a cáror dárnicie sá se fi revársat din plin asupra fratilor in suferintá. Dl Dr. Stefan Toculescu poate avea constiinta datoriei implinite. In masura in care avántul intreprinderilor sale va spori, in aceiasi másurá va sprijini nu numai operele de asistentá argentiniene, rásplátind in felul acesta generozitatea unei tári care i-a acordat perfecte conditiuni de desvoltare, — dar va sustine eforturile compatriotilor sái. Se vor bucura de intaietate realizarile culturalnationale ale Románilor din Argentina.

Este in aceasta initiativá. Continuarea unei vechi si románesti traditii. Pentru tot ce a fácut si va mai face atát pe ogorul industriei Argentinei, cát si pentru colonia Románilor din Buenos Aires, gazeta noastrá aduce dlui Dr. Stefan Toculescu un sincer si binemeritat omagiu.

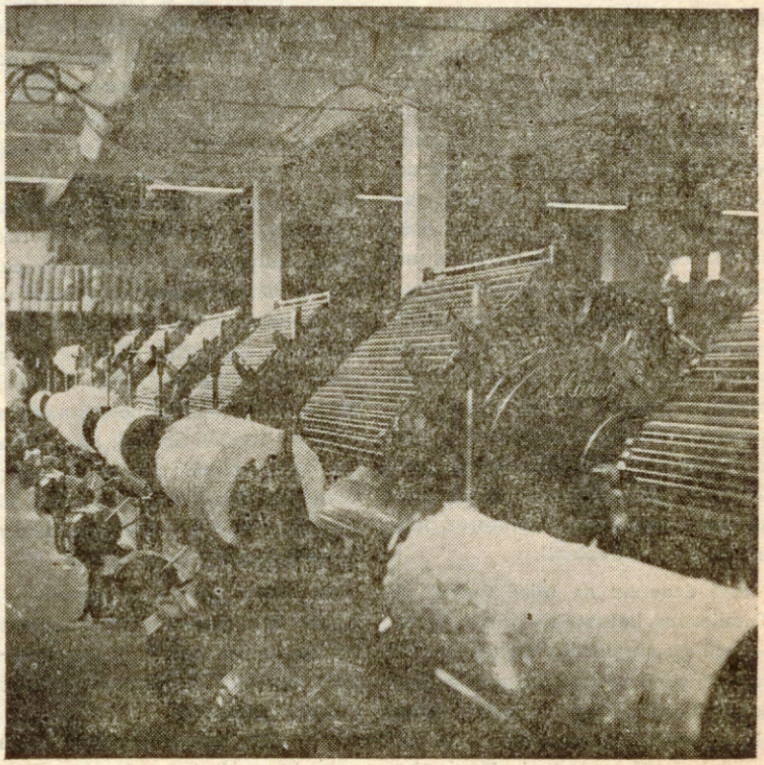

Masini de Tors in Functiune.

Dr. Stefan Toculescu

(U R M A R E)

Mehedinti sau Nae Ionescu si fecund agitatá de ideile celor dela 1922, de autohtonismul lui Párvan, de nationalismul "Cuvántului", de gándirismul lui Crainic, dacá, in sfársit, ar fi crezut ca bogátiile ne cad din cer, prin privilegiul special nasterii, si nu prin rodul trudnic al muncii, atunci si Toculescu ar fi semánat cu atátia alti industriasi români, care — cu ochii tintuiti pe statistici si pe curbele ascendente de randament isi inchid sufletele (si buzunarele) la tot ceiace este românesc.

Stefan Toculescu, de doua ori roman (pentruca daca este muntean dupa mama, dupa tata este macedonean) a avut privilegiul sá creascá in scoala generoasá a nationalismului. Nu revendicám pentru noi monopolul tuturor virtutilor si nu vrem sá aruncám in sarcina generatiei precedente toatá obtuzitatea, tot egoismul, tot afacerismul exploatator. Stim cá si predecesorii nostri au fost patrioti, cum stim cá nu noi am inventat, cei dintaiu, dragostea de tara si simtul responsabilitátilor fatá de neam. Nu este mai putin adevárat insa, cá nici o generatie alta nu a luat mai acut constiintá de datoriile ei fatá de românime, ca a noastrá, nici una alta nu a transformat dáruirea pentru tará intr'un adevarat cult, intr'o religie, asa cum a fácut generatia noastrá. Daca in trecut un Vladimirescu, un Gheorghe Sincai, un Avram Iancu, un Mihail Eminescu, au fost aparitii izolate, ce au avut de luptat cu ostilitatea activá a unei páturi suprapuse instráinatá de neam, in generatia noastrá, dimpotrivá, izolate sunt tocmai cazurile de instráinare, de inchistare in strictul egoism personal, de dezinteres pentru treburile obstesti.

Iatá dece nu ne mirá faptul cá Toculescu, industrias tánár, este —dacá nu singurul— totusi primul care sá se fi plecat, cu ploasá dragoste, asupra nevoilor de tot felul ale colectivitatii românesti. Si cu aceiasi rávná cu care, in Tará, si-a ajutat colegii de studentie, a construit spitale si a ridicat biserici, tot astfel aici, in colonia Românilor din Argentina, a devenit centrul de radiere al generozitatii.

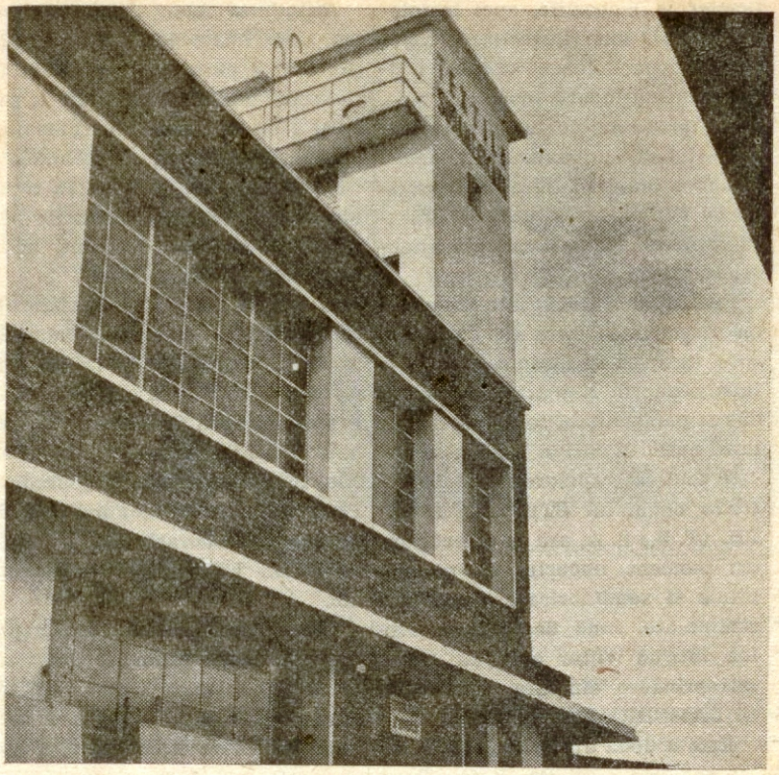

Fatada TEXTILEI SUDAMERICANA

Ca nici unul altul, intr'un elan si cu o osárdie greu de intrecut, tinárul industrias s'a pus in slujba intereselor morale si materiale ale coloniei. Usa lui stá zilnic deschisa tuturor necájitilor, pe care nu-i gratificá numai cu sfaturi sau cu amicale bátái pe umar, ci cu ajutoare concrete. Multora le gáseste loc (bine plátit) in intreprinderile sale. Pe cáti conationali, cunoscuti de-abia de-o zi, nu a acceptat sa-i cunune sau sá le boteze odrasla? Si cu cátá princiará munificentá nu s'a achitat de aceastá datorie gratuit asumatá?

Recent a cumpárat un teren in Calle Bilinghurst 1247, intr'unul din cartierele cele mai prestigioase ale capitalei argentine. (Costul: 250.000 pesosi)

Pe acest teren se va incepe in curánd constructia Bisericii Române din Buenos Aires, care va fi prima biserica proprie a Românilor din Argentina.

La toate acestea se adaugá interesul activ si prietenos manifestat pentru orice fel de realizare culturalá românească, si in special pentru publicatiile in limba noastrá.

In ceiace ne priveste, ROMANIA a gásit, la o ráscruce grea a existentei sale, un ajutor decisiv in intelegerea Drului Toculescu. Cánd, propriile noastre resurse fiind sleite, ne credeam obligati sa incetam aparitia, oferta spontaná a prietenului nostru de a suporta IN MOD REGULAT, o buná parte din cheltuielile de tipárire, a salvat existenta gazetei, asigurándu-i regularitatea publicárii.

Dee Dumnezeu ca exemplul de pricepere a datoriilor ce isvorasc din calitatea de Román sa fie urmat, de toti Romanii si in toate pártile, cu generozitatea neobositá cu care il dá Drul Stefan Toculescu.

AL. FRANCU

ROMULUS DIANU

S'A stins, in temnitá, doborit de teribile suferinte, admirabilul gazetar si om de litere care a fost Romulus Dianu.

Condamnat la 25 de ani de ocná pentru vina de a fi iubit România si de a fi scris impotriva Rusiei Bolsevice, Dianu a fost incarcerat la Aiud, transferat apoi la Ocnele Mari, sá taie sare. Bátut, schingiuit, torturat, si-a pierdut vederea. Tuberculoza avea, in sfársit, sa-l scape din infernul rosu si moartea sa-i redea libertate, acea libertate ce i-a fost toata viata indreptar.

Náscut din párinti ardeleni, Dianu numára printre ascendentii sái un lung sir de luptátori si patrioti, care-i transmiseserá cu gustul libertatii, sensul demnitatii si —cum ne márturisea odatá— vocatia martiriului.

Dupá studiile fácute la Liceul Sf. Sava, unde l-a cunoscut pe Mihai Antonescu, cu care avea sa rámáná prieten páná la moarte, a terminat in mod strálucit Facultatea de Litere din Bucuresti. Un volum de versuri si un roman scrise in prima tinerete au márturia unui real talent si a unei delicate sensibilitáti.

De tinár a intrat in redactia ziarului CURENTUL unde s'a remarcat dela inceput prin articole politice, cronici literare, impresii de cálátorie si mai ales prin neuitatele sale cronici muzicale, care au renovat genul la noi, conferindu-i o amploare de informatie, o adáncime de sentiment si o preciziune de judecatá fárá precedent.

Prietenia si increderea cu care se legase de Pamfil Seicaru au facut din Romulus Dianu primul redactor al CURENTULUI, iar in 1944 directorul vestitului ziar.

La inceputul lui 1944 soarta rasboiului nu mai era indoelnicá. Acest fapt nu l-a determinat totusi pe Dianu sá se puná la adapost, desi i-ar fi fost usor s'o facá. Intr' adevár, Mihai Antonescu, mai ingrijorat de situatia altora decát de a sa proprie, il rugase in mai multe ránduri sá accepte, in vreuna din Legatiile noastre, un post de consilier cultural. Dianu a refuzat cu hotarire: cui era sá lase ziarul? A continuat deci, nesovaitor, sá-si scrie editorialul, cu acelasi curaj obstinat, cu acelasi lucidá disperare in fata inevitabilului, privind primejdia vesnic in fatá, páná cánd a cazut, in ziua de 23 August, la postul sau de luptá, care era biroul directorial al CURENTULUI.

Intr'o seará de vará, pe malul lacului Snagov unde-i plácea asa de mult sá-si ia cáte o zi de odihná, l-am suplicat sá plece, sá se salveze in stráinátate, arátándu-i cat de expusa ii era situatia, arátándu-i cá va fi printre primele victime, comunistii neriertánd in special inteligenta, probitatea, caracterul. L-am implorat insá in zadar. In fata dezolarii mele mi-a povestit zámbind una din anecdotele in care era asa de bogat. In cursul rasboiului franco-german din 1870, un general francez sfátuit in secret de un camarad sá se predea, dcarece soarta armelor se decisese deja si era inutil sa se mai continue rezistenta, a spus sfatuitorului:

—Nu o pot face! Ce se va spune cand se va auzi ca Generalul D. a incetat lupta, desi-i mai rámáseserá munitii?

—Dar cum sá se afle, pentruca nu ne ascultá nimeni?

—Ba da camarade, ori unde vorbesc doi francezi ii ascultá Franta!

Romulus Dianu nu putea sá plece. I s'ar fi párut cá-l ascultá România si cá-l condamná. A preferat condamnarea bolsevicilor, care i-au luat libertatea, sánátatea si viata, dar nu bunul suprem: demnitatea.

STAN IONESCU

ROMANII IN LUME

Suntem rugati a publica: "Fostii membri ai LIGII NAVALE ROMANE, marinari români si acei care au colaborat la apárarea intereselor n o a s t r e nationale, pe apá, si care páná in prezent nu au primit nici o comunicare, sunt rugati a se adresa la: T. Malteru, Karlsruhe, Postfach, Germany.

Stamatopol si Eminovici

Bátáioasa CHEMARE, sursá delecatbilá de polemici mai cu rost, mai gratuite, il ia, cum singura zice, "imprejur" pe dl Horia Stamtu. Si ce-i reprosează? Cá suge din fondul national? Cá este táránist sau legionar? Cá s crie prost C'a plagiat vreo mare celebritate din exil? Cá'ndrásnit sá laude pe vreunul din dusmanii personali (sunt atátia!) ai CHEMARII, Ts! Dl Stamatu este dat afará din literatura româna si —dacá s'ar putea— din exil, pentru crimá gravá de a se numi... Stamatopol.

Sa admitem ca dl Stamatu s'ar numi Stamatopol, ceiace dealtfel e foarte nesigur. Singura sursá de informatii a CHEMARII este o lucrare foarte discutabilá a poligrafului Lucian Predescu pe care nimeni nu l-a luat vreodatá in serios.

Dar sa zicem ca dl Stamtu s'ar numi Stamatopol. Ei si? De cánd chivernisirea literelor románesti este exclusiv rezervatá Ionestilor, Popestilor sau Stefánestilor? Dacá ne amintim bine numele de consonantá nepopesteaná a unor Alecsandri, Asaki, Bacovia, Bagdasar, Barbilian, Cantemir, Caragiale, Cerna, Chendi, Dragoslav, Eliade, Eminovici, Gregorian, H e l i a d e, Ibráileanu, Macedonski, Philippide, Slavici, Stamati de (altul!), Xenopol sau Zarifopol nu au fácut rusine literaturii noastre. Si nici Chamisso sau Carozza literaturii germane, Bergson, Huysmans, Heredia, Jammes sau Moreas (iata, grec si el) literaturii franceze.

Acest sovinism, pe cát de intempestiv si de ráu fundat, nu are nimiac in comun cu nationalismul, in sánul cáruia confratele Horia Stamtu ocupá, cu autoritate, solidá pregatire si un exceptional talent, un loc de frunte.

Si dacá intámplator glumele CHEMARII l-ar fi máhnit, sá-si aminteasca dl Stamatu cá si pe Eminescu adversarii, negásindu-i alt cusur, l-au atacat in ceiace avea mai scump, scotindu-l rutean, dupa cum pe A. C. Cuza l-au decretat armean, pe Iorga arnáut si pe Corneliu Codreanu neamt sau polonez.

ROMANII IN ARGENTINA

La telegrama de felicitári trimisa de dl J. N. Manzatti, redactorul nostru, Majestátii Sale Regelui cu ocazia onomasticei Sale, s'a primit urmatorul ráspuns:

"Stimate Domn,

Majestatea Sa Regele má insárcineazá a vá transmite Inalte multámiri cálduroase pentru bunele urári si devotatele sentimente, exprimate cu prilejul zilei de 8 Noembrie.

Binevoiti a primi, stimate Domn, asigurarea consideratiunei mele deosebite".

(ss) General C. Petre-Lazar

*

O slujbá religioasá specialá pentru insánátosirea Doamnei Eva Peron, sotia Presedintelui Republicei, s'a oficiat Duminica 2 Decembrie la Biserica Románá din Buenos Aires. Un numár impresionant de compatrioti a tinut sá ia parte la aceastá ceremonie, invocánd, laolaltá cu preotii Rusu si Dan, mila cerească pentru ocrotitoarea celor umili.

*

In seara de 23 Noembrie 1951 a avut loc la teatru EL NACIONAL din Buenos Aires premiera celei mai bune reviste muzicale prezentata in ultimii ani pe scenele argentine. Regisorul, fost ani in sir director al "Follies Bergéres" din Paris, a imprimat spectacolului un ritm unic, intr'un somptuos cadru decorativ.

In afará de cáteva capete de afis locale, vedetele spectacolului sunt patru compatrioti, fosti pe timpuri corifei al trupelor de teatru bucurestene. Este vorba de dnele Marga Constantinescu si Fernanda Mironescu, si dnii Piu Mironescu si Misu Constantinescu, fostul director al ALHAMBREI, cáruia i s'a incredintat conducerea muzicalá a teatrului. Totdeodatá excelentul sef de orchestrá si compozitor, a scris aproape in intregime muzica reusitului spectacol. Numerosii compatrioti care au participat la premierá, au tráit clipe de sincerá emotie si profundá satisfactie, vázánd in cadrul aceluiasi spectacol, patru bucuresteni ovationati pe o scená stráiná, de un public stráin.

In numele si dupá dorinta dlui Gen. Rádescu, Asociatia Románilor Liberi din Argentina a oferit celor douá actrite, splendide buchete de flori.

*

Viitoarea premierá a teatrului EL NACIONAL va fi opereta lui Ralph Benatzky "El caballito blanco" ("La calul bálan"), prezentatá pe vremuri la Bucuresti de neuitatul Tánase. Aceiasi compatrioti vor fi protagonisti si ai noului spectacol, sub conducerea Maestrului Miguel Constantinescu, considerat astázi ca fiind cel mai stiintific si talentat "aranjor" muzical al Argentinei.

*

Dl Piu Mironescu al carui debut pe scena teatrului EL NACIONAL a insemnat un deosebit succes, a fost contractat de postul de radio Belgrano din Buenos Aires, unde poate fi ascultat in fiecare Vineri seara la orele 8, interpretánd muzicá francezá. Deasemenea a obtinut un important angajament in night-clubul "Casino Russe" din capitala Argentinei.

*

Aláturi de dirijorul Jean Constantinescu, directorul Filarmonicei din Mendoza, de soprana Felicia Volánescu, tenorul Paul Mazilu dela Opera din Cluj, tenorii de operá Mihail Ionescu si Sakázlian, baritonul Petre Lipovan, apoi de Mia Apostolescu, numárul bombá al Bucurestilor, acesti artisti cinstesc o profesiune pe care au deprins-o acolo, in Románia.

*

Violonistul Nicolae Paizi va interpreta intr'un cerc de muzicieni argentini Sonata Kreutzer, cu acompaniamentul la pian al exceptionalei Nora Boulanger.

*

La San Juan a avut loc cásátoria dlui avocat Liviu A. Cosma, fost ofiter in Marina Regalá Románá, cu dra Alicia Basualdo, nepoata guvernatorului provinciei San Juan.

*

Pictorul scenograf Sergiu Mihailide, absolvent al scolilor de specialitate din Franta si Elvetia, face orice fel de decoratiuni pentru teatre, film, magazine, institutii, apartamente.

Consultatii, proiecte si devize in Calle Arroyo 845, etaj 4 H, tel. 42-3184.

*

In sala de spectacole a Societatii Stiintifice Argentine din Buenos Aires, a avut loc in seara de 7 Decembrie un mare concert vocal oferit de compatriotii nostri, dna Felicia Volánescu-Ionescu, sopraná-lejerá si de dnii Mihail Ionescu, tenor, Mario Zibibbo, bariton, acompaniati la pian de dra Flavia Benavente.

Un adevárat triumf au obtinut compatriotii nostri cu interpretarea de lied-uri, arii de operá, cantece de folklore si colinde. Dna Felicia Volanescu este fosta solistá a posturilor románesti de radio si una dintre pretuitele artiste ale Companiei Italiene de Operá din Capitala Argentine.

*

Cu ocaza implinirii a 25 de ani de carierá artisticá a compozitorului Nello Manzatti, editura CARTEA PRIBEGIEI a pus sub tipar in atelierele grafice Julio Korn din Buenos Aires, un elegant album intitulat "Nostalgie", cuprinzánd zece dintre rásunátoarele succese de pe vremuri ale compozitorului "Frumoasei cu ochi verzi", scrise pentru voce si pian. Albumul va apare in luna Februarie 1952. Editia fiind limitatá, comenzile se pot adresa de pe acum dlui Grigore Manoilescu, Valle Hermoso, Sierra de Córdoba, Argentina.

*

PACHETE PENTRU ROMANIA
cu alimente, îmbrácáminte etc. de ½, 1, 5 si 10 Kgr. — Expeditii rapide cu vapoare si avion
Cereti prospecte si informatiuni
Preturi convenabile
la:
Lloyd Sud Americano S.R.L.
FLORIDA 251 (Galería Florida)
T. E. 33-7942

Liga Romanilor Liberi

Liga Românilor Liberi s'a constituit. Publicám mai jos numele noulor consilieri, mandatari ai asociatiilor románest din intreaga lume.

Desigur cá lipsesc multe nume de mari si vrednici Români. Criteriile de selectie sunt intotdeauna mai mult circumstantiale, decát objective. Deaceia nu vom fi severi in aprecierea lor. Constituirea Ligii va da loc la comentarii, va stárni animozitáti, polemici, ironii. Există însá un fapt indiscutabil. Este pentru prima oará in exil, cá se realizează o fortá politicá ce cuprinde aproape unanimitatea párerilor românesti, al cárei cadru va fi, probabil, considerabil lárgit.

Partidele politice pe care se sprijiná actualul Comitet National, sunt o simplá fictiune. Fiindcá cei mai multi si cei mai distinsi exponenti ai acestor partide, sunt inglobati in noua Ligá a Românilor Liberi, de sub conducerea provizorie a Generalului Rádescu.

Increzátori in posibilitátile noului organism, îi urám succes, intelepciune si mai ales patriotism. Functiunea sa nu va fi doar aceia de a adula pe Americani sau de a contracara actiunile actualului Comitet National, ci de a convinge lumea liberá de dreptatea noastrá. Ne permitem a aminti nouilor consilieri, cá isi asumá o gravá ráspundere. Cá un esec al lor, provenit din neintelegeri sau ambitii, ar insemna spulberarea ultimei sperante românesti.

Felicitánd initiativa si reusita conducátorilor nouei Ligi, rugám pe Dumnezeu sá ii lumineze in unica preocupare: eliberarea Tárii.

COMAND. C. ABELES
COL. I. ANGELESCU
C. ANTONIADE
GABRIEL BADARAU
IULIUS BAUMANN
VINTILA BRATIANU
AL. BUNESCU
AL. BUSUIOCEANU
MIRON BUTARIU
G. CARANFIL
NICOLAE CARSTOI
ION CIOBANU
EM. VASILIU CLUJ
HORATIU COMANICIU
LEONTIN CONSTANTINESCU
BRUTUS COSTE
ADRIANA G. COSMOVICI
CAROL DAVILA
VASILE DUMITRESCU
MIRCEA ELIADE
MIHAIL FARCASANU
GRIGORE GAFENCU
G-ral ION GHEORGE
EFTIMIE GHERMAN
MATEI GHICA
EMIL GHILEZAN
RABIN J. GLASNER
NICOLAE HERESCU
C. HIOTT
I. HERSHAFT
VINTILA HORIA
GH. EMIL ILIESCU
D-na. E. ILIESCU
STAN IONESCU
CLAUDIU ISOPESCU
COL. DAN IVANOVICI
CAMIL MANUILA
PAUL MIHAIL
VASILE MUSI
BARBU NICULESCU
TRAIAN NITESCU
D-r GH. PALADE
DUMITRU PARAU
V. PETALA
ORESTE POPESCU
GH. POP
STELIAN POPESCU
ERHARD PLESH
D-r VON QUALES
GEN. NICOLAE RADESCU
GH. RAUTU
M. RAUTU
ANGHEL RUGINA
HERWARD SHEINER
OSWALD SCHONHAUER
REMUS TETU
M. VASILACHE
LIVIU VENETU

*

La San Vicente, in Provincia Buenos Aires, unde functioneaza o scoalá primará cládita pe terenul donat de d-sa, a fost sárbátorit zilele trecute dl avocat Stan Ionescu, proclamat de cátre copii argentini din partea locului si de institutorii lor, drept "ocrotitor al scolii".

*

O extraordinará propagandá pentru România desfásoará distinsul diplomat, dl Ministru Raul Bossy, care a tinut in cursul lunei octombrie un impresionant número de conferinte asupra dramei românesti in centrele importante ale Canadei.

DIVERSE

Sergiu Celibidache dirijează actualmente in Venezuela.

Recent a fost reales cu 103 voturi contra 3, Generalmusikdirektor al Filarmonicei berlineze, pe un nou termen de patru ani. Probabil ca va refuza însá inalta însárcinare, spre a-si putea respecta multiplele angajamente ce le are in continentul american, mai cu seamá in Mexic.

*

VENEZUELA

Sub auspiciile Ambasadei Republicei Argentine si a Asociatiei Scriitorilor Venezolani, s'a inaugurat in ziua de 9 Decembrie expozitia de picturá a compatriotului nostru Dimitrie Filip, in Caracas, capitala Venezuelei.

La inchiderea editiei primim un exemplar al marelui cotidian EL UNIVERSAL, din 1o Decembrie, consacránd cu un titlu si o fotografie pe trei coloane, un elogios comentariu asupra expozitiei "del gran paisajista" Demetrio Filip, "el magnifico pintor". Dupá aprecierile entuziaste ale criticului rezultá cá vernisajul s'a desfásurat intr'o atmosfera de adevárata festivitate, la care au tinut sá participe, aláturi de toatá intelectualitatea din capitala Venezuelei, urmátoarele personalitáti: Ambasadorul Argentinei, dl Carlos Domínguez cu doamna, Ambasadorul Braziliei, dl Fernando Lobo, cu doamna, Presedintele Academiei, dl Antonio Alamo, celebrul pictor Juan Ramos Gonzales, scriitorul Claudio Vivas, maestrul Sergiu Celibidache si altii.

Succesul repurtat de compatriotul nostru se rásfránge asupra intregei comunitáti românesti, cáreia Dumitru Filip îi face cinste.

*

*

Dl Mircea Eliade se aflá pe Coasta de Azur, lucránd la romanul sáu "Nopti de Sánziene", ce va apare la Paris, in cursul acestui an.

STIRI CULTURALE

Un pasionat cárturar, despre a cárui activitate se aminteste atát de rar in presa românească, preocupatá mai ales de probleme pur politice, este profesorul Al. Busuioceanu din Madrid.

Prestigiul sáu exceptional printre oamenii de cultură ai Peninsulei Iberice sporeste zilnic datoritá activitátii putin obisnuite.

De curánd i-au fost publicate poeme in spaniolá, in revistele "PLATERO" din Cadiz, "EL PAJARO DE PAJA" din Madrid si "DEUCALION" din Ciudad Real. Cáteva poezii in românește au apárut in revistele "INSIR'TE MARGARITE" si "CAETE DE DOR". Un eseu despre "Joe Bousquet, su realismo magico", a fost publicat de revista "INSULA" din Madrid, iar "ORIZONTURI" a presentat fragmante dintr'o lectie inauguralá la Universitatea din Madrid.

Actualmente dl Al. Busuioceanu lucrează in colaborare cu criticul francez Jacques Lassaigne la o operá tratánd despre pictura spaniolá, care va apárea in curánd in editura SKIRA din Paris.

*

Alaturi de eforturile multor cárturari români din Argentina, printre care vom cita in fugá acum, la sfársit de an, pe dnii Prof. Universitari Dr. D. Gázdaru, Dr. Oreste Popescu, Ing. Dr. Al. Corpaciu, Dr. Lascar Sáveanu, sau pe dnii Dr. Ing. Zaharia Popovici, Dr. Ing. Victor Anghelescu, Dr. Gh. Cioc, Dr. Al. Fráncu care prin conferinte, publicatii si lucrári in limba spaniolá s'au distins in cursul anului expirat, vom mentiona pe dl. Vintilá Horia, a cárui activitate a fácut nespuse servicii propagandei culturale românesti in Argentina.

Dsa are in pregátire un studiu filosofic "EL HOMBRE DETRAS DE LA CORTINA DE HIERRO", in care opune structura si formatia apuseaná a intelectualului român, celui rus, ale cárui ingerinte in cultura noastrá sunt odioase. Lucrarea va fi tipáritá in limba spaniolá de o editurá din Buenos Aires. Pentru "CARTEA PRIBEGIEI" prepará un volum de nuvele "UCIGASUL TEOFIL" si o "BIOGRAFIE A CULTURII ROMANE", scrisa in colaborare cu mai multi intelectuali din exil.

*

Ar fi nedrept sá omitem acum, la incheirea bilantului de sfársit de an românesc in Argentina, pe toti acei compatrioti nestiuti, intelectuali nevoiti sá schimbe de profesiune, sau muncitori vrednici si umili, care intr'un efort colectiv au cinstit calitatea de Román. Sa-i enumerám aci ar insemna sá publicám lista intregii colonii din Argentina. Fiindcá douá, trei secáturi pripásite in imensa majoritate a celor buni, nu compromit armonia.

In Buenos Aires, la Plata, San Juan, Bahia Blanca, Valle Hermoso, Concordia, Mendoza, Córdoba, Mar del Plata, sau Chaco, compatriotii nostri si-au fácut din plin datoria, muncind stáruitor si cinstit. Este tot ce ni se cere astázi.

*

Dl Dr. V. Posteucá, din Toronto, Canada, a pus sub tipar o colectie de cántece folclorice, romante si cántece bátránesti (texte), ce vor apare in curánd.

Acesta este unul dintre aspectele activitátii excelentului cárturar si poet, al cárui talent gazetáresc s'a afirmat adesea in coloanele publicatiilor românesti din Canada si Statele Unite.

*

Biblioteca Românâ din Freiburg a luat initiativa intocmirii unui lexicon român istoric-cultural.

*

Directorul bibliotecii, d. V. Mihailescu, se adresează tuturor intelectualilor români din strámátate, rugandu-i sá binevoiascá a oferi sprijinul lor pentru adunarea si redactarea materialului necesar.

*

Compatriotii din Argentina cari doresc informatiuni mai ample, se pot adresa fie direct Bibliotecii Române, Zasiusstrasse 39|II, Freiburg e. V. Alemania, sau dlui J. N. Manzatti, membru correspondent al acestei biblioteci, Casilla de Correo 1279, Buenos Aires.

*

CARTEA PRIBEGIEI

CARTI APARUTE IN 1951:

Stefan Baciu: ANALIZA CUVANTULUI DOR (poeme)
Mircea Eliade: IPHIGENIA (teatru)
Vintilá Horia: A MURIT UN SFANT poeme)
Toader Iooras: SFINTITORII DE ICOANE roman)
J. N. Manzatti: ITI MAI ADUCI AMINTE, DOAMNA. schite si amintiri)
PSALTIREA tradusá de Grigore Manoilescu
Cártile lui V. Horia, T. Ioras si J. N. Manzatti fiind epuizate, e in pregátire o a doua editie, revázutá si intregitá.

CARTI CUPRINSE IN PROGRAMUL ANULUI 1952: ... ...

Domnita Ileana: VIATA REINCEPE versiunea românească a cártii "I live again"- titlu provizoriu)
D. C. Amzár: ROMANIA IN LINIE DREAPTA (esseuri politice)
Gheorghe Bumbesti: CERUL ERA PUTRED (roman)
Al Busoiceanu: BREVIAR DE ISTORIA LITERATURII ROMANE
Aron Cotrus: PRINTRE OAMENI IN MERS (poeme)
Virginia Cotrus: DIN ZORILE RAMASE'N URMA (povestiri)
Alexandru Fráncu: ESSEURI POLITICE (titlu provizoriu)
Mircea Eliade: AMINTIRI (titlu provizoriu)
Vintilá Horia: UCIGASUL TEOFIL (nuvele fantastice)
Toader Ioras: CINE CANTA? (roman)
Grigore Manoilescu: VIATA CUVIOSULUI IRIMIA VALAHUL
J. N. Manzatti: ALTE SCHITE SI AMINTIRI (titlu provizoriu)
J. N. Manzatti: ZECE CANTECE DE INIMIA ALBASTRA (note muzicale)
Wladimir Petrovici: OASPETE IN JUGOSLAVIA (márturie)
Ion Protopopescu: PROBLEME DE MAINE IN ROMANIA (titlu prov.)
Theodor Scortzescu: MAGIE ALBA (povestire)
Pamfil Seicaru: PORTRETE (titlu provizoriu)
CARTE D ECETIRE PENTRU MICI SI MARI alcátuitá de Grigore Manoilescu si J. N. Manzatti
BIOGRAFIA CULTURII ROMANE ingrijitá de Vintilá Horia. Patru sau cinci volume scrise se douázeci si cinci de cárturari români in pribegie

SUB TIPAR:

Mihai Niculescu: AMINTIRI IN UNIFORMA

Adresa editurii: Grigore Manoilescu, VALLE HERMOSO, Sierras de Córdoba, ARGENTINA.

COLTUL LUI

Iubită ţătico venero, acú douo săptămâni mămica zise.
— Gâgă vine sărbătorile şi neam gândit să F-
ăcem un copac de creciun, să inviţ şi tu neşte
Conşcolarii mai săraci ca să le aducă moş creciun
câte ceva.
— Bine mămico, o să vorbecs cu mopsu, cu ţârlea
şi cu Cârlibocs. — Fuarte bine, zise mămica, S'ă
poftească dacă e Băieţ cuminţ.
Când a auzit gorilă zise: Gâgă merg şi io la
voi la copac! — nam avut încotro şi lam luoat
şi pe acest elemen't rău la Pom. După ce sa
cântat deferite cântice De creciun ca: moş c-
reciun cu Plete dalbe, o tanăbaum şi mulţ
am trăească - iască, sa stins lumina şi sa
aprins lumânările dela Pom. erea splendit. Deod-
ată tăticu zise: ei acuma vine Din cer mo-
ş creciun ca s'ă răs-plăteacscă pă toţ ăia care
a fost cuminţ.
Deodată apăru moş creciun în persoană:
— Copu, zise ~~cartele~~ dânsu cu voce groasă, eu viu
Direct din cer ca să vă aduc darur
— Aurea, îm zise gorilă la urece, ăsta nu e
moş creciun cum nu sânt io sfâ. Petre E beţ-
ivu de domnu zgribincea care sa mas-cat ca bătrân
— Mea spus Dumnezeu să vă întreb dacă aţ
fost cuminţ, zise ~~cont~~ moş creciun.
— Sanchi pontu, zise gorilă şoptit, el vine dela
cârcimă din colţ şi pă noi ne duce cu preşu
Precum căci a vorbit cu Dumnezeu.
— Tu cum stai cu cartea Gâgă? zise dâns'u
— Bine moşu-le, afară de artimetică unde
am luoat un doi, fincă nea dat să scrim
un milion în cifre şi pezevenghiu de mopsu
mea suflat că să scrie cu doi de zero.
— Da tu cum înveţ mă? zise moşu lu gorilă.
— Ceţ pasă? zise gorilă şi deodată scoase o
cutiută cu neşte praf alb şi i'o suflă în Nas lu moşu.

Deodată moş creciun începu să strămute teribel,
'de ia sărit masca după obraz cât colo.
Adevărat că nu erea moş creciun, ci domnu
zgribincea dela gară. Al dracu gorilă îi Suf-
lase în Nas cu Praf de Strămutat Mămica a
dat obijnuitu ţipăt de groază, iar moş creciun
a zbughit'o pă uşă afară, fincă râdea tuată
lumea de dânsu. Tăticu ca să să răzbune
mescin, nea mardit pă toţ copii afară de gor-
ilă care a sărit pă geam In şchinb ia bătut
pă mopsu, pă ţârlea şi pă cârlibocs, invitaţiii mei.

săru mâna la mulţ anii, ţătico venero.

Gâgă

MOS - AJUN

Pe o cáldurá caniculará, fácánd ca lumánárile de ceará sá se topeascá neaprinse, a avut loc traditionalul Pom de Cráciun al coloniei din Buenos Aires.

Initiat de Presedintele Comitetului Bisericii Románe Unite, dl Ion Marchis, asistat de cei doi preoti oficianti, Doctorii I. D. Dan si Gh. Rusu, serbarea s'a desfásurat in fata unei afluente fárá precedent, care nu mai incápea in sálile spatioase ale Bisericii din Calle Canning.

In cuvántul de deschidere dl J. N. Manzatti a omagiat in termeni emotionanti frumoasa realizare a dlui Marchis, subliniind faptul cá pentru prima oará s'a reusit a se intruni in jurul aceleiasi generoase idei, reprezentantii tuturor nuantelor politice si apolitice, oscilánd intre dnii Paul Mihail. Presedintele Asociatii Románilor Liberi din Argentina, Const. Vallimarescu, delegatul Comitetului National, Radu Ghenea, reprezentantul legionarilor, Dr. Stefan Toculescu, reprezentantul marii industrii, Titu Miháilescu, delegatul Caromanului, Dr. Ungureanu, Presedintele Cercului Uniunea Románilor, cari au oferit bani si daruri.

Programul artistic s'a bucurat de colaborarea marelui violonist si compozitor román, George Boulanger, incadrat de tenorul Paul Mazilu, baritonul Lipovan, pianistul Al. Vrábiescu, dra Albita Filipoff, precum si de copiii Popinciuc, Bodoc, Istrati, Manuchian, Moro, etc., care au declamat miscátoare poezzii románe si spaniole. Mos Cráciun, intruchipat de dl G. Fleseriu, a constituit bucuria celor mici si emotia celor mari. Nenumárate daruri au fost oferite tuturor celor prezenti, iar o bogatá tombola si un bufet copios au incheiat reusita festivitate.

In sala Arhitectilor Argentinieni a expus compatriotul nostru, Arhitectul Ovidiu Coatu o serie de uleiuri reprezentánd teme románesti, italiene si argentine. Expozitia s'a bucurat de un remarcabil succes, dat fiind talentul exceptional al artistului.

*

In ziua de 4 Noembrie s'a ales Comitetul Románilor din zona americaná a Germaniei, avánd presedinte pe dl Dr. Constantin Sassi.

*

In Spania, la Madrid, s'a ales un Comitet al Románilor, sub prezidentia dlui Georgel Demetrescu, fostul director general din Ministerul Economiei Nationale.

INDISCRETII

Corespondentul nostru din Bruxelles ne anuntá ca dl Visoianu, Presedintele asa zisului Comitet National, a fácut un demers pe langá Foreign Office, cerandu-i:

—ca Guvernul Englez sa recunoasca Comitetul zis National

—ca zisul Comitet sa fie autorizat a-si instala sediul la Londra.

Raspunsul Foreign Officeu-ului a fost negativ, pe motivul ca zisul Comitet nu se bucurá incá de recunoasterea Statelor Unite si cá deci, Englezii, nu pot proceda de unii singuri si INAINTEA Statelor Unite.

De altfel, a insistat vorbitorul Foreign Office-ului, Guvernul Englez poseda mai putine elemente decat cel nord-american pentru a stabili buna constituire si caracterul reprezentativ al pretinsului Comitet National. Intr'adevar, de vreo doi ani Comitetul functioneaza (zice el) pe teritoriul Statelor Unite. Daca Americanii nu l-au bágat inca in seama, or fi stiind ei ceva.

In ceiace ne priveste, nu ne putem exprima decat uimirea. Dece vrea dl Visoianu sa plece din America? Nu se mai impaca cu Washingtonul? Si de ce anume?

*

Corespondentul nostru la Bank of London ne comunicá trista informatie cá dl Visoianu (care ar fi presedintele unei organizatii teroriste de dincolo de Cortina de Fier, si ca atare un personaj eminamente simpatic si demn de a fi sustinut in planurile sale de debarcare in parasuta) a fost refuzat la cererea de a i se debloca o mica sûma in livre sterline, codita ale unui cert Fond National. Rusine! Cum, nici mucosii dela Banca Londrei nu catadicsesc sa recunoasca Comitetul Parasutistilor Romani?

Correo Argentino Cent. B

Tarifa Reducida
Nº 4215

Reg. Prop. Intelectual
Nº 346.661

ROMANIA
Casilla Correo Central 1279
Buenos Aires
República Argentina

MULTUMIRE

Primim din partea subcomisiunii culturale a Comitetului Bisericii Romane Unite din Argentina, de sub presedintia dlui Ion Marchis, urmátoarele spre publicare:

La reusita serbárii Pomului de Crácium (despre care cititorii vor gási o dare de seama in alte parte a gazetei) au contribuit in mod activ — trimitánd ajutoare in numerar, jucárii, etc. — urmátorii domni:

Preotii Dr. I. Dan si Dr. Gh. Rusu; Dr. O. Alexandrescu, Antonescu, Artamian, Bochis, Bologa, Gen. Bossy, Col. Cioarba, Dr. Al Corpaciu, Cottescu, Cretu, Dimitriu, E. Dimitriu, Dumitrescu, Dumbraveanu, Con s. C. Enea, Fleseriu, Francu, Radu Ghenea, Goranescu, V. Horia, Stan Ionescu, I. Istrate, Iser, Luca, Manzatti, Mensignian, Marchis, Paul Mihail, Montes, Morariu, Titus Mihailescu, Muradian, Dr. Ion-Bibitá Rádulescu, doctor Emil Popa, Protopopescu, Aurel Simian, Soimu, Sunian, Dr. Stefan Toculescu, Dr. Ungureanu, Const. Vallimarescu, Al. Vrabiescu si altii care tin sa rámána anonimi.

Mos Crácium a impártit peste 120 de pachete de haine, jucárii, dulciuri, abundent si judicios compuse. Vinul a curs inepuizabil, timp de sase ore, gratie generozitatii dlui Vrábiescu, ajutat in sarcina de paharnic de Presedintele Marchis si de atot prezentul Bologa. Desi soarele era arzátor si ziua cálduroasá, niciuna din cele 400 de persoane prezente nu s'a putut plánge de sete. Iar dacá tinem seama de cozonacii si de "colacii" preparati de doamnele Luca, Fleseriu si Marchis, nici de foame.

O mentiune deosebitá merita dl Capitan Goranescu, care pe truda si cheltuiala lui a adus din provincie un imens brad viu, precum si dnii Fleseriu, tatál si fii, care au contribuit la impodobirea pomului, la organizarea tombolei, si, in general, la bunul mers al serbarii.

Tuturor le multumim din suflet, atát celor pomeniti nominal cát si celor pe care, din vreo regretabilá eroare i-am omis.

DELEGATIE

Pana la alegerea definitiva a organelor de conducere, domnul General Radescu a fost desemnat in mod provizoriu, presedinte al Ligei Romanilor Liberi, in calitatea sa de cel mai inalt fost demnitar aflat in refugiu.

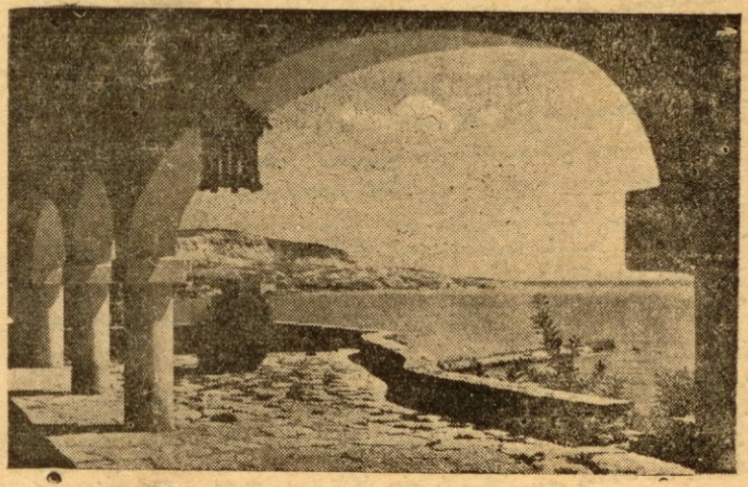

BALCIC

INDISCRETII

Mult mai gentil ni se pare, in schimb dl Gen Petrescu (al carui nume adevarat, conform CHEMARII, ar fi Napoleon Bonaparte) care, fara sa zambeasca (generalii este gravi) a convocat pe domnii ofiteri de activa si de rezerva ca sa-i prezinte... ei, ghiciti cui? Sa va spunem: ca sa-i pretinte Excelentei Sale Domnului ...PRIM MINISTRU Visoianu

Marouk

PANTOFI DE DAMA
DE LUX
PE COMANDA
CA LA BUCURESTI
Arenales 1719 — Buenos Aires
T. E. 44 0773

Editor: Dr. Al. Franco Casilla Correo Central 1279 — Buenos Aires